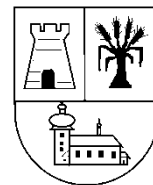

OBECNÍ ZPRAVODAJ

Radim, Studeňany, Tužín-Podhájí, Lháň

Občasník

◆Duben 2011◆

Číslo 5

Pasování na čtenáře v Radimi

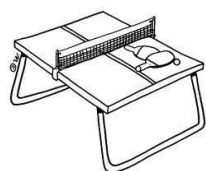

Ve čtvrtek 24. března 2011 se v zasedací místnosti OÚ v Radimi uskutečnilo První pasování prvňáčků na čtenáře. S dětmi přišli jejich rodiče a někteří prarodiče. Pozdravit děti přišla i paní starostka a pracovnice jičínské knihovny, paní Knapová, převlečená za Hajaju. Ta celou akci velice kladně hodnotila.

Pasování uváděla a slovem provázela ředitelka školy Alena Hančová. V úvodu přednesla všem přítomným báseň Eliška Krausová, žákyně 2. ročníku. Svoji čtenářskou gramotnost prokázaly děti ve čtení pohádky na pokračování – na lístečku měl každý z nich 3 – 4 věty a dohromady přečetly děti celou pohádku o Budulínkovi. Samotné pasování na čtenáře prováděla naše paní knihovnice Adolfová, převlečená za Královnu pohádek s kouzelným mečem. Čtenáři se stali: Kája Beneš, Anička Dědková, Lucinka Drahoňovská, Míra Hlaváček, Honzík Kříž, Ráďa Kulhánek, Adélka Míková, Jirka Pittner a Adélka Schreierová. Za svoji píli a dovednost děti dostaly medaili s velkou jedničkou, pamětní list, knížku *Moje první čítanka* s věnováním a drobné dárečky. Královnou pohádek byly děti poučeny, jak se mají ke knížkám chovat, jak je možno si knížky v naší knihovně půjčovat a dostaly už svou čtenářskou průkazku. Čtyři děti této možnosti výpůjčky využily ještě týž den. Na závěr pozdravila všechny přítomné paní starostka a popřála dětem i rodičům mnoho dalších úspěchů. Nechybělo ani poděkování rodičům za jejich každodenní dohled nad prvňáčky při jejich domácí přípravě na školu.

Obrázky z této akce si mohou čtenáři prohlédnout na webových stránkách obce, v sekci knihovna.

Stolní tenis

Pokračujeme v mapování sportu v Radimi, dnes je na řadě stolní tenis ve své závodní podobě. Agilní oddíl má v pravidelných soutěžích hned pět týmů, z toho tři mládežnické.

Mužské áčko hraje ve skupině B okresního přeboru a tahle kategorie je letos nad jeho síly, skončilo na posledním 12. místě. Sestavu tvoří Tomáš Myšík, Pavel Míka, Karel Stříbrný a Lukáš Brendl. Skupinu D hraje rezervní (a taky veteránský) tým ve složení Milan Šimek, Josef Čermák, Václav Nidrla a Jiří Kalenský. Tým nakonec dokončil soutěž na 5. místě z dvanácti účastníků. Oba týmy mohou čerpat – a také čerpají – v případě potřeby ze záskoků kvalitních dorostenců.

Dorostenecký přebor Jičínska má v soutěži dokonce 17(!) družstev, Radim pak dva. Áčko (Matěj Holzer, Jakub Novák a Jan Míka) se předvedlo ve finálovém turnaji a obsadilo vynikající stříbrnou pozici hned za bezkonkurenční Novou Pakou! Béčko (Václav Kříž, Jan Gebauer, Daniel Dolanský) pak dokončilo sezonu na místě jedenáctém.

Hrají i žáci, Jan Míka, Martin a Daniel Dolanských, Jan Jína, Martin Ziegelheim, Roman Klouza a Radek Daniš, kteří skončili na solidním 7. místě z 11 družstev.

Josef Čermák, Tomáš Myšík a Pavel Míka vedou jednotlivé týmy a dohlíží na chod oddílu.

Výzva obecního úřadu

- 1) Poplatek za vodu je třeba zaplatit do konce května, cena je 18,-Kč/1000 l.
- 2) Do konce června je třeba zaplatit poplatek za popelnice.

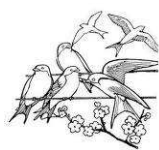
Význam kronik

Chronos je slovo řecké a v českém jazyce znamená **ČAS**. Na zemi ho měříme hodinami, dny a roky, slyšíme ho v tikotu hodinek. Jeho kroky jsou nepřetržité, má povahu věčnosti. Čas je vesmírné i pozemské perpetuum mobile, nedá se zastavit. V jeho chodu se dějí příběhy lidí, z nichž se tvoří současnost, která zůstává v paměti historie.

Když končí rok a do trezoru času je uložen zase jeden neopakovatelný letopočet, nikdy mu už nebude dopřáno návratu. Zůstane ale provždy zaznamenán v kronikách, které nesou svědectví dob, protože paměť člověka je chabá a útržky vzpomínek hynou se skolem jednotlivce. Jen písemný záznam má moc ve své schopnosti kdykoliv promluvit.

Na stránkách Obecního zpravodaje se budeme pravidelně vracet do historie a uváděním některých zajímavostí z kronik si časy minulé připomeneme.

Básník - romantik

Schylovalo se k večeru. Od Kumburku spěchali vesničkou dva mladí muži a směřovali po ní polní cestou k blízkému lesu. Po nedlouhé cestě lesem přišli k potůčku po kamenech šplouchajícimu, ale to už zaslechli klapot tužinského hořeniho mlýna. Cesta je vedla dál, stoupali do vrchu, až stanuli na podhájském návrší. Tam se jejich kroky zastavily a se zalíbením se dívali na kraj před nimi se rozprostírající. Dívali se na město, z něhož ráno vyšli, v pozadí Veliš, Loreta, blíže Zebín, před ním kartuziánský klášter, který si také dnes prohlédli, dále vesničky, políčka, lesíky, všechno v malebném seskupení, ale nejbliže ves, která byla cílem jejich dnešní cesty. Radim se střechami domků utopenými v zeleni stromů, jenom kostelík s cibulovitou věží převyšoval okolí.

Byla sobota 24. srpna 1833. Jedním z mužů spěchajících do Radimi byl velikán české romantické poezie **Karel Hynek Mácha**, veliký obdivovatel přírody, veliký cestovatel. Jak Mácha náruživě propadl cestovatelské vášni, dokazuje nejlíp jeho Díl první plánu cesty do Krkonoš z Prahy.

První den hodlal urazit úsek z Prahy přes Mělník na Kokořín, druhý den přes Housku a Bezděz do Mladé Boleslavi. Třetí den měl v plánu Michalovice, Zvířetice, Klášter. Čtvrtý pak Valečov, Kněžmost, Kost, Trosky a nocleh na Hrubé Skále. Pátý den se chtěl vracet přes Trosky do Jičína, pak přes Valdice na Bradlec a Kumburk a skončit v Radimi. Šestý den jeho cesta měla vést do Nové Paky a Dvora Králové a v dalších dnech až na Sněžku. Tuhle cestu taky uskutečnil a z Prahy vyšel 20. srpna. V Klášteře u Mnichova Hradiště se k němu připojil přítel Eduard Hindl. Plán cesty s malými změnami dodržel.

Pátý den skončili v Radimi, kde Máchu tehdy očekával jeho **přítel a spolužák** ze studií, tuberkulózou onemocnělý Jan Beneš. V Radimi poslední srpnovou neděli se slavivalo posvícení, což bývala slavná událost v obci a tak Mácha i Hindl byli hosty rodiny Jana Beneše, která vlastnila hospodářskou usedlost č.p. 18. (stavení bylo popsáno v únorovém čísle RN).

Student práv **Jan Beneš (13.8.1809 – 16.1.1834)** pocházel z bohaté selské rodiny. Jeho otec František hospodařil na největší zemědělské usedlosti v Radimi o výměře přes 20 ha. Matka Kateřina, rozená Krátká, pocházela také z Radimi. Syn Jan studoval v letech 1825-30 na jičínském gymnáziu a jeho působením byla obec střediskem obrozeneckých proudů ve společnosti. Dalšímu studiu otec nepřál a tak proti jeho vůli odešel Jan studovat do Prahy, kde si na studia vydělával kondicemi. Druhý ročník již nedokončil, onemocněl plicní chorobou.

Podruhé přišel K.H.Mácha do Radimi o velikonočních dne 30.března 1834, aby se poklonil památce předčasně zemřelého přítele Jana Beneše, již na jeho hrobě radimského hřbitova u kostela. Pamětní deska, která události oznamovala, zmizela neznámo kam pravděpodobně při demolici domu v roce 1985. I když tento němý svědek pobytu básníka už neexistuje, stejně jméno autora nesmrtelné básně „**Máj**“ zůstane spjato také s naším malebným krajem, který Mácha obdivoval a vychutnával všechny krásy přírody Jičínska.

Z dostupných pramenů zpracoval M.Říha

Velikonoční svátky

Velikonoce jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem, který je oslavou zmrtnýchvstání Ježíše Krista. V křesťanské tradici Velikonoce připadají na neděli po prvním jarním úplňku. Slovanský název svátku se vztahuje na „**velkou noc**“, v níž byl Kristus vzkříšen. Pro věřící je to velká naděje na obnovu duchovního života. V dnešní době pro mnohého člověka zůstává smysl svátků jara s velikonočním tajemstvím skryt a stojí ve stínu Vánoc, které dnes znamenají dominantu roku.

Pro křesťany začíná příprava na velikonoce 40 dní předem na **Popeleční středu**. Je to období pokání a půstu. Ve zkratce jsou uvedeny jednotlivé zvyky a tradice velikonočního týdne:

Modré pondělí: Na modré pondělí dětem a studentům začínaly prázdniny.

Šedivé úterý: V tento den hospodyně uklízely a vymetaly pavučiny.

Škaredá středa: Jidáš ten den na Ježíše žaloval. Říkalo se také sazometná, vymetávaly se saze z komína. Tento den se nesměl nikdo škaredit, aby mu to nevydrželo na každou středu v roce.

Zelený čtvrtek: Den odpuštění a umývání rosou, která bránila nemocem. Smetí se uklízelo na křižovatku cest, aby se nedržely v domě blechy. Zvonilo se paličkou o hmoždíř, aby stavení opustil hmyz a myši. Zvony „odlétaly do Říma“ a místo nich chlapani a dívky ve vsích klapali řehačkami a klapačkami, říkali říkanky o Jidášovi. Dodnes v tento den můžeme koupit pečivo – jidáše. Šikovné hospodyňky si je mohou upéct doma.

Velký pátek: Toto byl den hlubokého smutku a přísného půstu na památku ukřižovaného Ježíše Krista. Nesmělo se pracovat na polích /hýbat se zemí/, prát prádlo, protože by ho prý pradleny namáčely do Kristovy krve. Tento den se děly zázraky – otevírala se zem, aby ukázala lidem poklady. Symbolem Velkého pátku byla voda – tou se lidé omývali pro zdraví, vykrápěl se chlév a omývala zvířata.

Bílá sobota: Před východem slunce se muselo uklidit, vybělit stavení, vymetalo se novým koštětem. Pekly se mazance, beránci a chléb. Chlapani pletli pomlázky z vrbových proutků, vázaly se březové větvičky a zdobila vajíčka.

Neděle velikonoční: Boží hod velikonoční. Ze soboty na neděli došlo ke zmrtnýchvstání Ježíše Krista. V neděli se začala jíst tradiční velikonoční jídla – vejce, beránek, víno a chleba. Setkávaly se jen nejbližší rodiny, bez přátel a známých.

Pondělí velikonoční: Červené/mrskané/ pondělí. Tento den vycházeli chlapani – koledníci s pomlázkami šlehat děvčata, aby z nich vyhnali nemoci a lenost. Dostávali od děvčat malovaná vajíčka. Proutí, ze kterých se pomlázky pletly, byla přisuzována životodárná síla. Kdo dostal pomlázkou, omládl.

Velikonoční recept na jidáše, které by neměly chybět na žádném velikonočním stole.

Potřebujeme: 1/5 kg polohrubé mouky, 1 lžice pískového cukru, 2 žloutky, 120 g tuku, 30 g droždí, 250 ml mléka, špetka soli, 80 g medu

Příprava: Změklý tuk, žloutky a med utřeme, přidáme mouku, vzešlý kvásek (100 ml vlažného mléka, droždí, lžice mouky a cukr) a zaděláme tužší těsto, které necháme asi 30 minut kynout. Z těsta nakrájíme kousky, které vyválíme na tenké proužky a ty pak stáčíme do spirály, potřeme vajíčkem a upečeme. Dle chuti se vyválené proužky mohou obalit v cukru se skořicí. Teplé pokapeme medem a podáváme.

Dobrou chuť!

Velikonoční koledy pro kluky

*Upletl jsem pomlázku,
je hezčí než z obrázku,
všechny holky, které znám
navštívím a vymrskám,
než mi dají vajíčko,
vyplatím je maličko.*

Velikonoční koledy pro holky

*Kropenatá slepička
snesla bílá vajíčka,
obarvím je, vymaluji,
všechny chlapance podaruji,
pentličky si nastříhám,
na pomlázku jim je dám.*

Popisná čísla v Radimi

Číslo 20 – Miroslav FIŠERA, chalupář

Roubené stavení se připomíná prvně v roce 1845, kdy zde žil Václav Broul. Dalšími vlastníky byli manželé Josef Žďárský (1847) ze Dřevěnice 14 a Františka (1852), rozená Kopecká ze Dřevěnice 12, kteří se vzali v roce 1874. Následovali pak učitel František Barkman s ženou Marií Žďárskou (1877) – dcerou vlastníků usedlosti.

Těsně před rokem 1930 tuto chalupu koupil Josef Koudelka včetně stodoly a chléva. Zřídil si zde kolářskou dílnu a také zde hospodařil. Jako zaměstnanec dvora Zebín totiž mohl odkoupit asi 10 korců pozemků (1 korec = 0,29 hektaru). S ženou Ludmilou měli syna Jaroslava (1923) a dceru Ludmilu (1926). Ta se provdala za Jana Pozdníčka a přestěhovala do čísla 66. Následně manželé Koudelkovi (asi v roce 1949) koupili chalupu číslo 58, kde manželé Pozdníčkovi přistavěli vilku.

Číslo popisné 20 bylo prodáno Barboře Dubcové, po její smrti usedlost převzal její syn Václav Boháč. Dalším majitelem byl Miroslav Fišer, chalupář. Objekt však nejvíce využíval jeho strýček Rudolf Lev z Jičina, který zde truhlářil, zemřel v roce 2010.

ČÍSLO 21 – Jaroslav MAŤÁTKO, chalupář

Bývalá – dnes už přestavěná – roubenka s chlívem a stodůlkou. Připomíná se majitel Jan Maťátko (1837) ze Sověrazi 40 a jeho manželka Anna (1839), rozená Krysrová z Tužina 16, kteří se vzali v roce 1862 v Konecchlumí. Dalšími vlastníky byli syn František Maťátko (1870) s ženou Marií (1874), rozenou Kobrlovou z Lomnice. V dědičné řadě pak následovali František Maťátko (1909) s manželkou Marií Portykovou (1909) z Hřidelce. Marie pracovala v zemědělství, František byl cestář a doma měl truhlárnu. Měli syna Františka (1933), který žije v Hradci Králové s manželkou – také Radimačkou – Věrou Tejchmanovou. Ti měli dva syny Milana (1957) a Jaroslava (1961), posledně jmenovaný s rodinou objekt v současné době udržuje a využívá jako chalupu.

OPĚTOVNÁ PROSBA PRO DALŠÍ POKRAČOVÁNÍ: Chcete-li nám pomoci při květnovém vydání (probereme čísla 22 a 23), jsme připraveni na osobní setkání (domluva na telefonu 493597343 či 603346410) nebo na informaci e-mailem (nidrlovi@wo.cz). *Václavové Nidrlové*

Připravované akce v DUBNU a KVĚTNU 2011

30.4.2011 – Vítání občánků v zasedací síni OÚ Radim od 10.⁰⁰ hod

30.4.2011 – Čarodějnický rej od 18.⁰⁰ hod na radimském hřišti (košťata masky a lampióny s sebou)

14.5.2011 – Den matek od 16.⁰⁰ hod v restauraci „U Růže“

Výročí v našich vískách

květen

**Nováková Miluše
Jiříšťa Jaroslav
Prchal Jiří
Rejfková Dana**

Pranostika

Jak dlouho žába před Jiřím vříská, tak dlouho po Jiřím zima plíská.

Redakce Radimských novin Vám všem přeje příjemné prožití velikonočních svátků a dětem bohatou koledu.

